Gemeenschap De Hooge Berkt

Eerste lezing: Jesaja 51, 1-6
Evangelie: Matteüs 16, 21-27
Datum: 23 augustus 2026
Overweging door: Jeroen Cornelissen

Durf te verliezen – om te ontvangen

In 'Het Jongensboek' (met een waardering van 4,8 sterren op 5) worden jongens de kneepjes van het leven bijgebracht: het maken van een katapult, diverse knopen leggen, jongleren, een skelter bouwen en: Meisjes. Het hoofdstuk over meisjes begint zo: '*Het was je misschien al opgevallen dat meisjes heel anders zijn dan jij. Daarmee bedoelen we niet de lichamelijke verschillen, maar vooral het feit dat ze niet erg onder de indruk zijn van je bedrevenheid in een game met allerlei magische toestanden of je kennis van morsecode*'. (Pagina 105.) Na deze inleiding volgen '*Adviezen over meisjes*', met als eerste: '*Het is belangrijk dat je luistert. Mensen zijn vaak erg egocentrisch en praten graag over zichzelf. Bovendien is het een gemakkelijk onderwerp als iemand zenuwachtig is. Je doet er goed aan aandachtig naar haar te luisteren – tenzij zij hetzelfde advies heeft gekregen.*'

'Luisteren' staat tegenover 'op jezelf gericht zijn'. Jij als middelpunt van de wereld. En dat zijn vaak mannen, kijk maar naar het nieuws. Mannen die eenzijdig in rechte lijnen de wereldorde, het bedrijfsleven, de politiek – het leven - indelen, met als toppunt de man die zichzelf aan God op aarde gelijk weet.

Luisteren, ontvangen, minder zenden.

Ik lees vers 4 en 5 van Jesaja nog een keer voor en nodig je uit om met je linker oor bij het woord 'Mij' te denken aan God en met je rechter oor bij het woord 'Mij' te denken aan die machtige man die zich aan God gelijk stelt:

> 4 Mijn volk, luister aandachtig naar mij, mijn natie, leen me je oor. De wet vindt zijn oorsprong in mij, en mijn recht zal een licht zijn voor alle volken.
> 5 In een oogwenk breng ik de zege nabij, de hulp die ik bied is al onderweg: ik zal krachtig rechtspreken over de volken. De eilanden hebben hun hoop op mij gevestigd, ze zien uit naar mijn krachtig optreden.

In mijn beide oren klinkt hoop en belofte op een betere wereld; ik voel me in beide oren aangesproken. Maar er zit ook ruis in: hoe kom ik dan daarin tot een goede keuze?

De meetlat wordt ons vandaag door Jezus gegeven in vers 24 en 25:

> 24 Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en Mij volgen.
> 25 Want ieder die zijn leven wil behouden zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van Mij, zal het behouden.

CC BY NC

Helder, einde van mijn overweging: nu weet ik naar welk oor ik moet luisteren.

Maar dan volgt vers 26:

> 26 Wat heeft een mens eraan de hele wereld te winnen als dat ten koste gaat van zijn leven? Wat kan hij geven in ruil voor zijn leven?

Ik zou willen dat dat vers niet geschreven was, want het verstoort mijn lineaire denken. Wat staat hier toch? En wat heeft dit te maken met Luisteren? Alles! Want waar luister je naar? Wie of wat leidt mij, jou? Bezit? Economie? Investeerders? Aanzien? Zelfbehoud? Het gaat in dit vers om de vraag wat iemands leven ten diepste waard is en waaraan zij of hij dat opoffert.
Hebben we niet allemaal de uitnodiging en de opdracht ontvangen om te worden wie je al bent? Wat gebeurt er als we dat uit het oog verliezen omdat we de wereld willen winnen? Dat vraagt om Luisteren, om het egocentrisme niet mijn leven te laten bepalen. Dat is wat ik hoor in vers 26 van Matteüs.

Op vakantie heb ik meerdere boeken gelezen. Ik ben gestart met *Asterix en Obelix in Lusitania* (geschreven door Didier en Fabcaro) en geëindigd met *The invention of Good and Evil* van Hanno Sauer, een Nederlandse filosoof die zijn boek in het Duits geschreven heeft en dat daarna in het Engels vertaald is. Vanaf pagina 30 duikt daar ineens het woord ‘cooperation’ op als in: samenwerken waarin je iets van jezelf opgeeft, iets van jouw Ego, iets van jouw gerichtheid op jezelf, omdat je er meer voor terugkrijgt als je iets geeft. Disclaimer: zonder garantie. Want samenwerken is breekbaar omdat het is gebaseerd op vertrouwen.

Is dat niet het kwaad van deze tijd: dat er geen vertrouwen meer is op een beter en mooier leven voor ons allemaal als ieder persoonlijk een stapje achteruit zet? Als de eigen eisen niet op de eerste plaats staan, maar het belang van de buurvrouw en de buurman, van ons samen, van een wereld die we samen kunnen winnen? Niet IK die de wereld wint, ten koste van mijn diepste verbondenheid met diezelfde wereld, maar SAMEN deze wereld, deze Aarde winnen; deze enig denkbare, rond en blauw in de ruimte.

Tenslotte: advies 2 over meisjes uit het Jongensboek: *Wees spaarzaam met humor. Het komt vaak voor dat jongens indruk op meisjes proberen te maken met een reeks grappen, de ene nog wanhopiger dan de andere. Eén grap misschien, gevolgd door een lange stilte terwijl zij over zichzelf vertelt…*

CC BY NC